

FOAIE

пентрѣ

МЪНТЕ, ШИМЪ ШІ ДІТЕРАТУРЪ.

№. 20.

Luni, 17. Maiu.

1843.

МЪНЪСТИРЕА ВАТОПЕДИ.

Ної възърѣм дпцъртъшїреа че пѣаѣ dat Gazeta Transilvaniei din descrierile профессорѣи Ф. din Munchen фѣкѣте асѣпра сѣятѣлѣи Мънте; аколо стѣ шї пентрѣ Ватопеди, къ есте о тѣнѣстире словоѣѣ кърѣвїтъ de sine сїнгѣрѣ ка о ренѣвлїкѣ. Ної сѣятем дпсѣ фоарте вїне дпформадї дѣ квѣтетїле поастрѣ, de unde вїне пе атърпата екїстѣнцѣ а Ватопедїї. Дар дп зїоа de аствїзї, кънд скѣderea полїтїкѣ а прїнципатѣлѣи Молдовеї ацївнѣсѣ асѣл, дпкѣт дела о време аѣ фост къ пепѣтїндѣ сѣшї пѣстрѣзе кїар дпсѣш дптрѣцїмеа хотарѣлор самѣ de аїче de акасѣ, — дп зїоа de аствїзї, кънд ної дпкѣ пе сѣїт а спѣне адевѣрѣл, тревѣе сѣ пѣзїт о адѣнкѣ тѣчере, лѣсѣнд пе сама актелор поастрѣ їсторїче а адѣче аїнтѣ лѣмеї, къ сѣятем стрѣпенодїї зпѣї пацїї, каре оарекѣнд ферїчеа тоате тѣрїле шї цѣрїле; къ ватра поастрѣ стрѣшошаскѣ, дп каре аствїзї лѣкѣш, аѣ фост пѣстратѣ къ сѣнцѣле пѣрїнцилор пострїї стрѣвѣрат дп ветезїле лѣпте а маї тѣлтор веакѣрї. Актѣл зрѣштор дпкѣ аїнѣе тѣлт пентрѣ тѣнѣстире а Ватопеди, de пѣ кѣшва тѣлт шї пентрѣ Молдова:

Ної Александрѣ воевод къ мїла лѣї
Dumnezeѣ Domn Цѣрїї Молдовеї.

Прекѣт вїне ам vroїт Domniea mea къ а поастрѣ вѣлѣ воїре, шї къ кѣратѣ шї драгѣ їнїтѣ, шї дїп тоатѣ вѣлѣ воеа поастрѣ шї къ ацїсторїѣл дела Dumnezeѣ, ам dat шї ам мїлѣїт шї ам дптѣрїт а поастрѣ веке ктїторїе сѣятѣ тѣнѣстире дела сѣятѣл Мънте дела Ватопеди, unde есте хрѣтѣл вѣна вестїреа преа кѣратѣї стѣпѣнїї поастрѣ пѣскѣтоарѣї de Dumnezeѣ шї пѣрѣре фѣчоарѣї Марїеї, къ о кервѣсѣрїе че есте дп Солѣн, че ачеа кервѣсѣрїе Domniea mea ам кѣмпѣрато дела зп кадїѣ тѣрк апѣте Балчїк дела Солѣн, дрепт 65 аспрї тѣрчѣцїї, шї ам dat'o пре ачеа маї сѣс скрїсѣ кервѣсѣрїе се фїе сѣпѣсѣ кѣтрѣ сѣятѣ тѣнѣстире дела Ватопеди, пентрѣ-къ адѣсерѣ рѣгѣторїї пострїї кїр Максим еклїсїеархѣл шї Софронїе Старѣцѣл про-егѣменѣл шї къ алцї фрацїї дела сѣятѣ тѣнѣстире дела Ватопеди, дп Цара поастрѣ шї ла ної сѣїнтѣле моаде; дптѣї: сѣятѣл кап а сѣятѣлѣї Grigorie Богословѣ, шї сѣїнтѣле Моаде сѣїнтѣле фѣлчї а сѣятѣлѣї Ioan Златаѣст, шї сѣїнтѣле Моаде сѣятѣл марѣле децѣт а сѣїн-

теї Анеї маїчеї пре кзратеї стъпънеї поа-
 стре пъскътоареї de Дѣмнезеѣ шї пврѣреа
 фечоареї Марїеї; дечї шї Domniea mea дп-
 презпъ къ аї пострі рѣгъторї шї пѣ-
 рїндї кїр Грїгорїе мїтрополїтѣл Сѣчевї шї
 кїр Ефїмїе епїскопѣл Рѣдѣждїлор шї кїр
 Анастасїе епїскопѣл Ромапѣлї, ам прїїмїт
 шї тодї съворнїчеще благословїрь към ка
 съ пзнем сѣїнтеле Моаще дптрѣ а поа-
 стрѣ de поѣ зїдїтъ дп сѣѣпта тѣпъстїре
 дела Слатїна, знде есте храмѣл сѣѣпта пре-
 оваженїа Domпѣлї Дѣмнезеѣ шї тѣптъї-
 торѣлї пострѣ Ісѣс Хрїстос. Дечї Domniea
 mea къ таре вѣкѣрїе пеам вѣкѣрат, шї прѣ
 фрѣмос ам дпподовїт сѣїнтеле Моаще, шї
 къ тѣлт аѣр леам ферїкат пре ачеле маї
 сѣс скрїсе Моаще, шї тѣлте пїетре de тѣлт
 прец ам пѣс кѣтрѣ сѣїнтеле Моаще, шї
 леам пѣс дптрѣ а поастрѣ тѣпъстїре де-
 ла Слатїпъ. Шї дптрѣ ачееаш ашїждере
 бїне ам воїт Domniea mea къ а поастрѣ
 вѣпъ воїре шї къ кзратѣ шї драгѣ іпїмъ,
 шї ам токмїт, ка съ аївѣ сѣѣпта лаврѣ
 дела пої мїртїк пре фїеце каре апѣ кѣте
 треї сѣте de галвепї рошїї; шї ам дат шї
 ам плїнїт, шї ка съ авем а да пѣп' че ва
 ста сѣѣпта Лаврѣ дела сѣѣпта тѣпъстїре
 дела Ватопедї пентрѣ тѣптъїреа шї сѣпъ-
 татеа шї пентрѣ сѣфлетѣл Domпїеї меле
 шї пентрѣ тѣптъїреа шї сѣпътатеа шї пент-
 рѣ сѣфлетѣл Рѣксандеї Doамнеї Domпїеї
 меле шї пентрѣ сѣпътатеа дѣрѣждїлор de
 Дѣмнезеѣ фїї Domпїеї меле Іонашко, Бог-
 дан, Мїхаїл шї Петрѣ; шї а фїїчелор Do-
 мпїеї меле Тѣдора, Кнеажпа шї Теофана,
 шї пентрѣ сѣфлетѣл сѣїндїлор репосадї-
 лор пѣрїндїлор пострі, шї пентрѣ сѣпъта-
 теа тїперїлор шї а тоатѣ Цара Domпїеї
 меле, шї пентрѣ тоатѣ лецеа кредїнеаскъ

православнїкъ, към ка съ фїе ачее маї сѣс
 скрїсѣ кервѣсѣрїе сѣїнтїе тѣпъстїре дела
 Ватопедї, знде есте храмѣл вѣпа вестїреа
 преа кзратеї стъпънеї поастре пъскътоа-
 реї de Дѣмнезеѣ шї пврѣреа фечоареї Ма-
 рїеї, шї знде есте ігъмен рѣгъторѣл по-
 стрѣ Калїст, дела пої зрїк къ тот венїтѣл
 не клїнтїт нїчї одїнїоарѣ дп вечїї вечїлор;
 пентрѣкъ ам кѣмпѣрат Domпїеа mea пре
 ачееа маї сѣс зїсѣ кервѣсѣрїе тот пре ванї
 гата. Спре ачееа есте кредїнда Domпїеї
 поастре чеї маї сѣс скрїсе пої Александрѣ
 воевода шї кредїнда пре ївїдїлор фїї аї
 Domпїеї меле Іонашко шї Богдан шї Мї-
 хаїл шї Петрѣ; шї кредїнда воерїлор по-
 стрїї, кредїнда Дѣмїсале лѣї Іоан Моѣов
 ворнїк, „кредїнда Дѣмїсале лѣї Neагое шї
 а Дѣмїсале лѣї Вѣскап Мовила Пѣркѣла-
 вїї de хотїп, кредїнда Дѣмїсале лѣї Петрѣ
 пѣркѣлавѣл, кредїнда Дѣмїсале лѣї Іосїф
 Веверїде пѣркѣлавѣл, кредїнда Дѣмїсале
 лѣї Алекса Бодеї пѣркѣлавѣл, кредїнда Дѣ-
 мїсале лѣї Іоан Данчїл шї а Дѣмїсале
 Крѣстеї пѣркѣлавїї de Neамѣз, кредїнда
 Дѣмїсале лѣї Andreїкъ шї а Дѣмїсале лѣї
 Тоадер пѣркѣлавїї de четате поаѣ, кредїн-
 да Дѣмїсале лѣї Дѣмїтрѣ портарѣл de Сѣ-
 чавѣ, кредїнда Дѣмїсале Могѣї спатарѣл,
 кредїнда Дѣмїсале Збереї постелнїкъ, кре-
 дїнда Дѣмїсале лѣї Іоан Петрїчї вїстернїк,
 кредїнда Дѣмїсале лѣї Костїї пахарнїкъл,
 кредїнда Дѣмїсале лѣї Andreїкъ столнїк,
 кредїнда Дѣмїсале лѣї Пашко котїс шї
 кредїнда тѣтѣрор воерїлор пострі а марї
 шї а мїчї.

Іар дѣпре а поастрѣ вїацѣ чїне ва фї
 Domn dїп фїї пострі саѣ dїп пеамѣл по-
 стрѣ, саѣ їарѣшї орї пре чїне ар алеце
 Дѣмнезеѣ а фї Domn цѣрїї поастре Мол-

довеї, ачела ка съ пѣ стріче а поастрѣ да-
ніе шї дпѣрїре, шї ачаа маї сѣс скрісѣ
токмалѣ; че ка съ айѣ а дпѣрї шї а
дпої, а да шї а плїні ачеї маї сѣс скрішї
треї сѣте галвенї рошї оврокѣл сѣптеї
тѣлѣстїре дела Ватопедї, прекѣм пеам то-
кмїт ка съ фїе дп вечї. Іар чїне с'ар іспїтї
а стрїка шї а сѣрна ачасть а поастрѣ маї
сѣс скрісѣ токмалѣ, знѣл ка ачела съ фїе
вместемат де Домпѣл Дѣмнезеѣ че аѣ фѣ-
кѣт черїѣл шї пѣмѣнтѣл, шї де прекѣ-
рата лѣї маїкѣ шї де 4 сѣпцїї евангелїстї
шї де 12 сѣпцїї верховнїчї апостолї, шї
де 318 сѣпцїї пѣрїпцїї дела Нікіеа, шї съ
айѣ парти кѣ треклетѣл Арїе шї кѣ Іѣда
шї кѣ алцї Жїдовї, карїї стрїгарѣ спре Хрї-
стос Дѣмнезеѣ, сѣпцїеле лѣї чел певїноват
спре пої шї спре фїїї пострї. Ка съ фїе
прекѣм есте дп вечїї вечїмор ампн. Іар
спре маї таре тѣрїе шї дпѣрїре а тѣтѣ-
пор челор маї сѣс скрісе, порѣпчїт-ам а
лѣї пострѣ кредїпчос Дѣмнеалѣї Мовїла
логофѣт ка съ скріе, шї а поастрѣ пече-
те се о леце кѣтрѣ ачасть скрісоаре а
поастрѣ.

Скрїс-аѣ Андронїк Хамза дп Хѣрѣлѣ
(Л. II.) ла Лѣтѣл 7068. Август 20.

„Дпсѣ ка съ се шїе дп фїеце-каре
ан, ка съ фїе лѣпа лѣї Декемврие дп 6
зіле ла зіоа сѣпѣтѣлѣї Ніколае, ка съ айѣ
а фаче поменїреа Домнїеї меле шї а Доа-
мпнїеї Домнїеї меле шї челор де Дѣмнезеѣ
дѣрѣїдї фїїї Домнїеї меле, сара дѣпре овї-
чеї парастас шї паос кѣ о кѣпѣ таре де
арцїпт кѣ солїї полейтѣ ч' ам вѣѣт дп-
сѣмї Домнїеа теа дїпѣтрѣнса; шї адао зі
ашїкѣдере колївѣ шї паос шї тасѣ.“

Сѣретѣл ачеста се гѣсеце шї пѣлѣ
астѣзі ла вісерїка дїп тѣпѣстїреа Слатїна

пастрат дппрезнѣ кѣ капѣл с. Грїгорїе,
кареле вогат дпподовїт авѣнд маї кѣ са-
тѣ дптре маї тѣлте пїетрїчеле легате дп
аѣр ѣп старард преїос, есте ашезат дп
о дпкїдере де арцїпт полейтѣ кѣ аѣр; па-
гѣѣѣ пѣмаї кѣ саѣ пѣстрат асфел, дпкѣт
маї тѣлте пїетре пѣ се вѣд ла локѣл лор,
шї че е маї тѣлѣт, моащеле челелалте ка-
ре тот дптр'о време аѣ фост ашезате де
Домпѣл Александрѣ дп вісерїка Слатїнеї,
астѣзі лїпсеск кѣ тотѣл, шї нїчї прїп тра-
дїцїе пѣ се шїе нїмїк дѣспре дппреѣѣраре
шї времеа пїердереї лор. Александрѣ Лѣ-
пѣшпепанѣ дѣпѣче ла анії 7067 аѣ рѣдїкат
тѣпѣстїреа Слатїна, ка фондатор шї ктїтор
аѣ дпгрїжїт а о дпзестра фоарте вогат.
Се пѣстреазѣ дпкѣ шї пѣпѣ астѣзі кѣте-
ва поале вісерїчещїї, пе [каре се вѣд кѣ
аѣр нїще фїгѣрї цесѣте кѣ о тѣестрїе не
дпцїелеасѣ дп зіоа де астѣзі. Дп времїле
ачесте маї дїпкоаче дпсѣ, вісерїка кѣ тоа-
те венїтѣрїле тѣпѣстїреї аѣпсесе лїпсїтѣ
дпкѣт ва кѣар де дпсѣш лѣкрѣрїле де не-
вое. Преосѣпцїеа са пѣрїптеле мїтропо-
лїт Veniamin дела ретраѣдере дп тѣлѣ-
стїре Слатїна дѣпре кѣвѣнтѣл проорокѣлѣї:
тѣтѣте дп тѣпцїї као пасере, кѣ еатѣ пѣ-
кѣтошїї аѣ дпкордат аркѣл . . . аѣ дппо-
довїт ачасть антїкѣ вісерїкѣ кѣ тѣлте о-
доарѣ преїоасе лѣкрате дп аѣр шї ар-
цїпт, дптре каре потїрѣл колосал есте дп
адевѣр непреѣѣт дп сѣвлїмїтатеа лѣї. Ної
пѣл' ла дпкїереа анѣлѣї трекѣт, шїм 56
вемїпте поаѣ лѣкрате дїп стоѣе де аѣр
шї матасѣ, асемеѣе дпкѣ шї алте дпѣрѣ-
кѣмїпцїї вісерїчещїї. Іар дптре кѣрцїле
сѣптеї скрїпѣтѣрї хѣрѣлѣте акѣм Слатїнеї,
евангелїа есте фоарте вогат дпподовїтѣ
дп арцїпт, катїфеа шї змалц — есте чева

рар — естраордinar ши тѣрецѣ, каре меритъ а фѣ възѣт; дасѣршит есте о подоавъ кѣвенитъ моралѣлѣ с. леци а лѣи Христос.

Митрополитѣл Veniamin дн тоатъ прѣвѣреа есте цепенос ши патриот; ши вииторимеа негрешит ва предвѣ мерителе сале, де кѣтва презентѣл есте деморализат саѣ орѣит де egoizmѣ.

— е.

ПРОЕКТ

пентрѣ вѣи пѣвлѣче ши о скоалѣ де дпотат де К. Михайлик де Ходочин, директор скоалеѣ де арте, ши дисертация деспре фолосѣл тѣлѣ асемене ашезѣтѣнт, четѣте дн сѣанца пѣвлѣкѣ а академѣи дн 28. Март. *)

Бѣи пѣвлѣче ши о скоалѣ де дпотат (дн Iашѣ).

Днпре инстѣтѣтеле де едѣкацие ши де сѣпѣтате, скѣлѣдѣтоареле пѣвлѣче ши скоалеле де дпотаре, аѣ кѣпринс астѣлѣ постѣрѣи фоарте днсетѣлѣтоаре. Дрепт ачееа, дн церѣле дѣвилѣзате, нѣ се аѣлѣ о капиталѣ, ва нѣчѣ политѣе дѣнталѣ, каре сѣ нѣ аѣлѣ вѣи пѣвлѣче ши о скоалѣ де дпотат.

Фѣндѣкѣ дн капиталѣа поастрѣлѣпсеск дѣкѣ ачесте доав инстѣтѣте, D. K. Михайлик де Ходочин, директор скоалеѣ механѣче, кѣрѣвѣа сѣнтѣм даторѣ кѣ тѣлѣте фолосѣтоаре лѣкѣрѣрѣ, с'аѣ сѣргѣит а гѣсѣ пентрѣ тѣа ши пентрѣ алѣа тѣ лок потрѣвѣит ши кѣ апѣ

*) Матерѣа че о днпѣртѣлѣнѣм ачѣ, дорѣям де тѣлѣт а о ведеа лѣкѣратѣ ши дн лѣтѣва поастрѣ, де ши тѣлѣ не скѣрт, нѣтѣлѣ ка ачѣ.

Red.

де аѣлѣнс. Не локѣл чел стерп, дн вале де кѣртѣа веке, се аѣлѣ тѣ лок лѣнг де 23 ши лат де 17 стѣпѣлѣи, кареле, дѣшѣ есте де демѣлѣт тѣлѣит, тотѣш арѣ апѣ дн адѣнѣчѣме де 8 палѣме.

Дѣи ши апѣ-кѣрѣторѣи, неконѣенѣт днпѣлѣ аѣче васеле лор, ѣар фѣерѣвѣнтѣала зоарелѣи трансформѣазѣ дн авѣрѣи о парте де апѣ, тотѣшѣи фѣндѣкѣ еа нѣчѣ одѣнеоарѣ дн ачел лок нѣ скѣде, вѣрѣмеазѣ а прѣсѣпѣне, кѣ ел се дндестѣлѣеазѣ де тѣн сѣлѣ-пѣтѣнтѣеан ѣсвор днѣвелшѣзгат, ши каре лок тѣлѣт ар спорѣ дндатѣ че с'ар кѣрѣлѣи дѣнпре кѣвѣицѣлѣ, ши че с'ар реѣвѣрѣса дн ел ши алѣе апропѣете ѣсвоаре.

Кѣтѣпѣна ачестѣи лок фѣндѣ 5 палѣме песте кѣтѣпѣна Бахлѣлѣлѣи, лесне с'ар пѣтѣе фаче, ка сѣ аѣлѣвѣ апа локѣлѣи о кѣрѣцѣре дн Бахлѣлѣи прѣн тѣн днадѣнс капал. Локѣл, дн ачест фѣлѣлѣ кѣрѣлѣит ши дндестѣлат, ар фѣи де ажѣнс пентрѣ фачереа тѣнѣи скоале де дпотаре, авѣнд днпреѣлѣвѣрѣл еѣ кѣтѣрѣи пентрѣ скѣлѣдѣтоаре, дѣнпре кѣт се днфѣ-допѣазѣ дн пѣлѣлѣ днадѣнс, кареле с'аѣ фѣкѣт дѣнпре проектарѣеа D. директорѣлѣи Михайлик. Фѣлѣкѣндѣсѣлѣ пе ачест лок стерп тѣн асемене инстѣтѣт, кѣнѣлѣлѣрат де о фрѣтѣоасѣ гѣрѣдѣлѣлѣ, каре ши дн прѣвѣреа сѣлѣпѣтѣеѣ ар фѣи фоарте фолосѣтоаре, капиталѣа ар кѣлѣдѣга о поав днфрѣтѣлѣсѣцѣаре, ѣар вѣаѣца соѣиалѣ а пѣвлѣкѣлѣи, тѣн пѣлѣкѣт кѣнѣтрѣ де днтрѣнѣре.

Пентрѣ де а доведѣи фолосѣл чел тѣлѣпѣтѣитор ши днпрѣвѣреа че аѣ вѣлѣе ши днпотарѣеа асѣпра сѣлѣпѣтѣеѣи отѣлѣи, днпѣртѣлѣнѣм вѣрѣтѣоареа дѣсертѣаѣе а D. профѣсорѣлѣи доктор ага К. Вѣрѣнав.

Чѣнѣст. сѣат адмѣнѣстрѣтѣв, прѣдѣлѣнд асемене тѣмеѣлѣрѣи, аѣ сѣлѣс пре д. D o m n

прин анафора ачест проект, кареле аѣ къ-
идигат ши лѣмпата дпгърѣре, дпкѣт аѣ
рѣтас а се пѣне дп лѣкраре де ефоріа
капіталіеі.

Дісертація асѣпра скѣлдѣтоареі
рѣчі ши асѣпра дпотатѣлѣі.

Прекѣт пѣ пѣтем тѣгѣдѣі къ сѣпѣта-
теа отѣлѣі есте чел маі скѣтп дарѣ че-
реск, каре се рѣварсѣ асѣпра поастрѣ, де
асемене пѣ пѣтем тѣгѣдѣі, къ сѣпѣтатеа
трѣпѣлѣі атѣрпѣ дела пѣтереа са.

Ѣн міжлок дечі каре дѣ пѣтері трѣ-
пѣлѣі ши пѣстреазѣ сѣпѣтатеа отѣлѣі,
трѣвѣе сѣ дешепте дорѣнда де а'л къпоа-
ще, маі вѣртос дорѣнда ачелора, каре шѣѣ
сѣ преѣвѣаскѣ сѣпѣтатеа лор, ши маі вѣр-
тос атѣнче, кѣнд ачест міжлок есте тот-
одатѣ ши дп старе де а прелѣнці віаца,
а не фері де воале ши а не віндека де еле.

Ѣн асеменеа міжлок есте скѣлдѣтоа-
реа рѣче, ши къпоидѣнда еі маі де апроа-
пе, пѣ кред къ ва фі де прісос дптрѣн
веак, дп кареле кѣпѣл віедеі ватѣтѣ сѣ-
пѣтатеа ши депрѣндеріле сѣрпѣ пѣтереа
трѣпѣлѣі; дптрѣн веак, дп кареле трѣп-
зіі, ревта ши слѣвѣчѣзнеа неврілор, аѣ дп-
трат ка зп вічѣѣ де фок, дптре стѣрїле
чівїлізате.

А арѣта дп скѣрт фолосѣл пѣмітеі
скѣлдѣторі ши а дпотатѣлѣі, есте цѣнтїреа
ачестор фїле.

Лѣкрареа скѣлдѣтоареі рѣчі.

Спре а дпцѣлеце маі віне фолосѣл
скѣлдѣтоареі рѣчі, де неапѣратѣ трѣвѣн-
цѣ есте а къпоаце лѣкрареа еі.

Скѣлдѣтоареа рѣче спалѣ трѣпѣл, къ-
рѣцѣ пелеа, дешепантѣ фѣнкціле еі, ши о

дпгѣреце дптр'атѣта, дпкѣт скѣтѣрїле
времеі къ греѣ не ватѣтѣ. Еа потоале
ірітація неврілор ши дппѣтерпїчеце енер-
гіа лор, еа статорпїчеце чїркѣлация регѣ-
латѣ а сѣпѣлѣі ши тае прісосѣл кълдѣ-
реі лѣі; дпгѣреце пѣшкїі, дешѣче змеѣе-
лїле дпкегате, ши дпмесепце скоатереа
лор; дпвіошазѣ лѣкрѣрїле тѣтѣрор орга-
нілор, рѣварсѣ дп тот трѣпѣл о сѣпѣре
плѣкѣтѣ, ши статорпїчеце дп лѣзптрѣл
пострѣ армонїа чеа непредѣїтѣ, дела каре
атѣрпѣ сѣпѣтатеа трѣпѣлѣі ши пелпнеде-
ката лѣкраре а дѣхѣлѣі.

Фолосѣл скѣлдѣтоареі рѣчі.

Потрївіт арѣтатеі лѣкрѣрї а скѣлдѣ-
тоареі рѣчі, дѣспре о дпцѣлеантѣ дптре-
вѣнцаре а еі, пѣтем ащепта трѣпѣтоареле
фолосѣрї:

1) Прин трѣпѣса пѣтем дпгѣрї трѣпѣл.

2) Прин трѣпѣса статорпїчїм сѣпѣтатеа.

3) Прин трѣпѣса дпделѣзпгѣтм ши дп-
дѣлчїм віаца.

4) Прин трѣпѣса не апѣрѣтм пѣзпмаі
де воале ліпїчоасе, дар ши де катарѣрї, де
трѣпѣзі, де ревматїсмѣ, де дѣрере ла чїо-
лап ши дпкїетѣрї ши де алте патїмі греле.

5) Прин трѣпѣса не пѣтем віндека де
воале акѣте ши кропїче, де воале іптерне
ши екстерне.

Дп зрмареа лѣкрѣреі ши а фолосѣлѣі
че дѣ скѣлдѣтоареа рѣче, дптревѣнцареа
еі есте тот аша де веке, ка ши неатѣл о-
менескѣ. Ної о гѣсїм дптревѣнцатѣ, спре
дпгѣрїреа трѣпѣлѣі ши къдїгареа сѣвѣтѣ-
деі, пѣзпмаі дп веакѣрїле дпгѣнерїкѣлѣі.
чі ши дп веакѣрїле лѣмпанате. Кѣ дешѣ-
вѣршїре преѣвїтѣ ши дптревѣнцатѣ аѣ
фост ла тоате ачеле попоаре, каре прин

пътереа тръпълѣ шѣ ацерѣмеа дѣхълѣ, аѣ къщѣгат о деосевѣтъ фѣйтъ.

Индіенѣ, Егѣптенѣ, Лачедемоніенѣ, Пардіѣ, Скѣтѣ, Трачіѣ, Гречѣ шѣ Романѣ, тоате ачесте попоаре амерга ла скълдѣторѣ рѣчѣ, спре а'шѣ днтѣрѣ тръпъл шѣ а'шѣ къщѣга съпѣтате.

Маѣ тоате ачесте попоаре ера прѣп а- спре лецѣ дндаторѣте де а се скълда дн апъ рѣче.

Мачедоненѣ дндатореа пълъ шѣ пе лехвсіле мор, де а се скълда дн апъ рѣче, шѣ краѣл лор Філіп, пѣрѣнтеле лѣ Александрѣ чел маре аѣ депѣртат пе зп комѣдант дѣн слѣжба лѣ шѣ ѣаѣ лзат тоате семпеле де чѣнсте, пѣтрѣкъ с'аѣ скълдат дн апъ калдъ.

Германѣ, свѣт а кѣрора цѣг ам възѣт шѣ пе вѣрѣторѣ лѣмеѣ, пѣ къпощеа алтъ скълдѣтоаре декѣт ачеа рѣче.

Тодѣ дѣтѣторѣ де лецѣ, тодѣ фѣлософѣ веакѣрѣмор веѣ, ба днкъ шѣ поедѣ, къпощеа шѣ прецѣеа фолосъл скълдѣторѣмор рѣчѣ.

Аша Моѣсі, Лікѣрг, Солон, аша Пітагора, Плініѣс, Сенека, аша поетѣл Хораціе ш. а.

Даръ шѣ де кѣтрѣ вѣндекѣторѣ чѣѣ маѣ вѣстѣдѣ а тѣтѣрор веакѣрѣмор шѣ а тѣтѣрор пеатѣрѣмор, скълдѣтоареа рѣче аѣ фост днтревѣндатъ, пѣ пѣмаѣ спре днтѣрѣреа гръпълѣ, дар шѣ спре вѣндекареа фелѣзрѣтелор воале.

Инократ, лѣтѣна чеа пѣстѣпсѣ а вечнѣкълѣ адеврѣ, днтревѣнда скълдѣтоареа рѣче ла лешѣп, спазмѣрѣ, дѣрере ла днкѣетѣрѣ шѣ ла алте воале.

Лѣѣ Антон Мѣза і с'аѣ рѣдѣкат о етатѣе дѣпгъ ачеаа а лѣѣ Ескълан, дрепт

рѣсплѣтѣре а мѣнѣпателор кѣре че аѣ фѣкѣт къ апъ рѣче. Днтѣлѣптелор сале пѣлде аѣ зрѣмат Разес шѣ Авѣчена, вѣстѣл Челзѣс, Гален, днтѣпѣцѣторѣл Алопатѣѣ, шѣ алцѣ, а кѣрора пѣтѣр есте аша де маре, днкѣт пѣмаѣ пѣтрѣ пѣтеле лор ар тревѣѣ коале днтрецѣ.

Дн веакъл пострѣ гѣсѣм скълдѣтоареа рѣче днтревѣндатъ де тодѣ доѣторѣ, карѣ аѣ щѣвт сѣ'шѣ къщѣце зп пѣме днсемпат. Нѣмаѣ ачелора, каре с'аѣ дндѣлчѣт де дѣрнѣчѣа спѣдерѣмор, лѣѣ маѣ драг а чѣзпѣт о- менѣреа прѣп арцѣнт вѣѣ, декѣт а аскълта че пе дѣвацѣ днтѣлѣптелѣ Хѣфеланд, кареле, ворѣнд де апъ рѣче, зѣче:

„Дн апъ се гѣсеце, фѣрѣ дндоеалъ, о пѣлт маѣ маре пѣтере, декѣт ам пѣтѣт крѣде пълъ акѣт. Чѣне аѣ фост дн старе, а рѣстѣлѣтѣчѣ дндѣстѣл мѣнѣпата пѣтере а скълдѣтоареѣ, ла воале шѣ ла скѣпѣрѣ де вѣацѣ, ла лѣпгорѣ лѣпѣчоасе, ла спазмѣрѣ, ла атрофѣѣ, ла офѣчѣ? — Дн каре леак гѣсѣм атѣте пѣтерѣ, дн каре атѣта енергѣе, ба сѣ'л пѣтем асемѣна къ скълдѣтоареа рѣче!“

Дар шѣ веѣлѣ Агатѣн, ворѣнд асѣпра скълдѣтоареѣ рѣчѣ, зѣче зрѣтѣоареле:

„Ачеѣа, каре воеск сѣ' фѣе шѣ сѣ' рѣтѣе деплѣн съпѣтошѣ, сѣ' се скалде адесорѣ дн апъ рѣче, къчѣ еѣ пѣчѣ п'ам кѣвѣпте ка сѣ' спѣлѣ, кѣт де маре фолос адѣче скълдѣтоареа рѣче.“

Доѣторѣл Ніколаѣ скрѣе зрѣтѣоареле:

„Спре пѣстрареа съпѣтѣдѣѣ шѣ днтѣрѣреа тръпълѣ, нѣмѣкъ пѣ есте атѣт де фолосѣторѣ ка скълдѣтоареа рѣче, къ каре ар тревѣѣ сѣ' пе депрѣндѣт шѣ дела чеа маѣ фраѣедѣ вѣрѣстѣ.“

Мълт маї таре ентѣсиастѣ гъсім дп
вртътоареле квинте а докторълвї Топшо.

„Апа есте дп тжпъ ісквсітъ зн леак
сквспѣ; аѣт пе дпн мъвптрѣ кѣт шї пе
дпн афаръ дпнревзпндатъ, лъкреазъ ка зн
vindex знверсаа дп волї шї вѣтъмърї,
дпн талпъ пѣпъ дпн крещет. Еа ръкореще
шї дъ віеацъ аѣт фїпнделор ръсвфлътоаре
ка шї пжптелор. Дар отъл есте фоарте
чїсдат, къчї ел кавтъ прїп локърї депърта-
те, къ келтзеле тарї, зн леак амъдїторїз,
шї леапъдъ ка зн лъкръ de нїмїкъ, зн дарѣ
фолосїторїз. каре Пропїа дпсвшї дї пѣне
дп тжпъ.“

Пе лжпгъ фолосвріле арътате маї авем
шї алт фолос дела скълдътоареа ръче: мїк
шї таре, тжпър шї вѣтржп, вѣрват шї фе-
тее, поате съ се deprindъ къ еа шї се тра-
гъ чел маї деплїа фолос прїп дпнревзпн-
дареа еї.

„Ла чїї маї цпнгашї копїї, зїче докто-
ръл Ферро, пѣтем дпнревзпнда скълдъ-
тоареа ръче, фъръ чеа маї мїкъ дпнгрїжїре,
шї фолосъл каре 'л vom vide аїче, дп vom
ацента дпзъдар дела орї че алтъ дофторїе.
Шї маї департе іаръшї зїче:

„Скълдътоареа ръче есте чел маї пѣ-
тернїк шї чел маї взн мїжлок а дпнрента
грешала пърпндїлор шї а креще оаменї съ-
пътошї шї воїпчї пентрѣ Стат, іаръ пѣ
дофторїїле че стрїкъ стомахъл копїїлор шї
къ каре deprinшї одатъ се гъсеск сілїдї а
ле дпнревзпнда de а пѣрзреа.“ —

Асемене шї дпдълментъл Тїсо, каре
прїп скріерїле сале пентрѣ попоренї с'аѣ
фъкѣт пентърїторїз, пе дпвацъ а deprinde
копїї къ скълдътоаре ръче, дпдатъ дѣпъ
пащереа лор.

Вестїтъл Макепдїе пе дпкредпндазъ,

къ прїп скълдътоареа ръче тръпел копїїлор
къщїгъ ла пѣтере, іар дѣхъл лор ла аце-
рїме.

„Нїмїкъ пѣ дпнтреще тжшкїї чеї пої
шї славі ка скълдътоареа ръче, прїп тржп-
са пѣтаї, ка прїптр'о мїнзне, къщїгъ іар
ла пѣтере копїї чїї dїzмердацї, чїї славі,
шї ветежїдї ла съпътате, зїче Епглезъл
Хъксхам.

„Дпвздатъл Локе прїп картеа лвї а-
свпра крещереї копїїлор, кареа сїпгъръ есте
дестъл аї вечпчї пѣтеле, пѣ пе дпдеампъ
ла нїмїкъ аша de мълт, ка ла скълдареа
копїїлор дпн апъ ръче. Прїп тржпса вр'а
ел съ деїе тръпелвї ачеа пѣтере шї съпъ-
тате, каре есте de неапъратъ тревзпндъ
спре а дпформа дпн еї зн свфлет таре.

Асемене фотърї нї дъ шї Хофман,
Ваїкарт, Хан-Флоїер, Кълен, Сеперт,
тодї докторї, де каре пѣ пѣтем тъгъдї, къ
аѣ прївїт маї мълт ла фолосъл оменїреї,
декѣт ла інтересъл лор.

(Вор врта.)

І П О К Р Ъ Л

Ѣмїлїт пе а са фацъ шї modest дпн котворвїре,
Дорїторїз ел съ аратъ, къ есте de лїпїдїре.

Пѣ а лвї взеze ржзїтоаре лїпгъшїреа 'шї аре тропъл;
Ка зн мїел вжнд съ аратъ дпн афаръ ла тот отъл:
Сфїчос шї сѣпѣс фоарте, кжнд вроеще съ вор-
вѣаскъ

Къ ачела дела каре вре чева съ довжндеаскъ.
Пе алтъл de рѣъ ворвеще, дї сѣпѣе че нїчї прїп
гжнд

Іаѣ трекът, къ аша фанте ар фї фъкѣт оаре кжнд.
Пе амїчї пѣї предвеще, дї аре дпнтрѣ нїмїкъ;
Нѣ дї насъ de рѣшїне, нїчї такар пѣ аре фрїкъ
De фїпнда преа дпалтъ, кареа тотъл аѣ zїdїт,
Шї ла тодї de о потрївъ, сфїпте ледї аѣ ржндзїт.

Zivъ vine пз съ фаче, кѣнд ел акѣм аѣ сосит,
De върфелѣ ла чел маѣ mare, мѣи шѣ сѣте дѣ аѣ
вествѣт,

Апоѣ воѣс съ дѣтоарче, дѣдате че л'аѣ презѣт.
Zikѣнд не'нчетат дѣ sine, че вѣн минѣт ам авѣт!

Дѣцѣ мѣлдемек цѣе Doamne, пентрѣ-кѣ меаѣ а-
жѣтат,

Дѣ ачеастѣ карѣерѣ, де презѣтѣнт ам афлатѣ.
Де де алѣ парти арѣ, де чѣи маѣ марѣ рѣѣ вор-
веще,

Ла тоѣчѣ чѣи маѣ мѣчѣ ле спѣне, кѣтаре кѣм вѣ
врѣще!

Кѣнд амн фѣ дѣ локѣл вострѣ, м'аѣцѣ видѣ воѣ чѣ-
не сѣнт,

Кѣм теа'шѣ скоатѣ амѣ дрептате, фѣр' а pierde
зн минѣт.

Кѣ'н кѣвѣнт, аша съ поартѣ, дѣкѣт дакѣ с'ар
кѣпоаѣце,

С'ар врѣ сѣнгѣр пре sine, с'ар мѣнчѣ кеар тѣрѣ-
неѣце.

Кѣчѣ дѣ адевѣр ел есте, драк шѣ монстрѣ ал о-
менѣрѣ,

Варвар фѣрѣ де сѣмѣре, шѣ сѣмѣл а лѣнгѣшѣрѣ.
Georgie N. Zevoreanъ.

Ка зн вѣс ка флоаре грече времѣа вѣдѣцѣ ч'о трѣим;
Дѣ дешерт дар н' о петрече, ка пѣ рѣѣ съ пѣ
кѣим.

Ла сеата фантелор тале, о сѣфлетѣл теѣ ѣвѣт,
Съ пѣ кѣтва съ те'нпале, кѣ веѣ фѣ маѣ фолосѣт.

Кѣчѣ рѣѣл тот рѣѣ адѣче челѣт че дѣ сѣвѣрнеѣце;
Лакотѣл че вреа с'а пѣче, сѣфлетѣл шѣл рѣѣтѣѣце.
Ад ла окѣ фантеле тале каре 'н лѣте аѣ фѣкѣт,
Шѣ привещеле кѣ жале мѣкар пѣмаѣ зн минѣт.

Спѣвеле кѣ дѣдрѣзѣеалѣ ziditorълѣ Христос.
Фѣрѣ съ фѣи ла 'ndoѣалѣ, кѣ пѣ веѣ авѣа фолос.
Ел есте мѣнѣтѣиторѣл чел че 'нвѣязѣ дѣн торѣцѣ.
Съ сѣарте, съ стрѣче ѣадѣл, сѣкѣпѣнд мѣ не чеѣ-
лалѣцѣ тоѣцѣ.

Съ деслеѣце шѣ нѣкатѣл а лор поѣдрѣ-дѣнтѣ стрѣ-
тошѣ,

Съ'л кѣпоаѣщем де 'мѣпратѣл дреѣдѣлор шѣ вѣ-
кѣтошѣ.

Ма пѣкѣтошѣлор чеѣл, че кѣ лакрѣмѣ ш' змѣлѣнѣт,
Дѣндѣплекѣ 'палтаѣ воѣе, спре але де мѣнѣтѣинѣцѣ.

X. Ioanide.

Л и т е р а р .

Икоана пѣмѣпѣтѣлѣлѣ, сѣѣ ѣеогра-
фѣа ѣенералѣ а Домѣлѣлѣ профѣсор Ioan
Pesceni дѣнтреагѣ, адекѣ шѣ ал треѣлеа том,
де сѣнт теаск. Ексемплареле пентрѣ DD-
сѣвѣскрѣвенѣцѣи, карѣи аѣ примѣт челе доаѣ то-
мѣрѣ дела редакѣѣе, се афлѣ ла комѣнакторѣ,
спре а се лега дѣ врошѣре, дѣнѣт каре дѣ-
дате се вор шѣ трѣмѣте; се чере зѣсѣ, ка
предѣврѣле съ се шѣ пѣтѣре дѣнтреѣцѣ, кѣчѣ
типографѣа, кареа лѣвасе асѣурѣшѣ манѣ-
скрѣптѣл комплет а рѣпосатѣлѣлѣ аѣктор;
пѣчѣ декѣм пѣ поате рѣмѣнѣ де сѣдѣре,
чѣ поѣтѣѣце, ка о карте ка ачеаста атѣт де
дорѣтѣ шѣ атѣт де фолосѣтоаре, прѣн кареа
аѣкторѣл дѣнѣ лѣсѣ зн адевѣрат монѣмент
дѣнтре поѣ, съ фѣе пѣлѣтѣтѣ чѣнѣстѣт.

МЪРТЪРІСІРЕА шѣ ПОКЪИЦА. *)

Съ апропѣ сѣжрѣшѣтѣл, сѣфлетѣ ал теѣ рѣѣтѣнт,
Шѣ пѣ кѣѣѣцѣ ла минѣтѣл, че тѣ о фаче а фѣ кѣт.
Тѣ пѣ гѣндѣѣцѣ ла пѣмѣка, ка съ те 'нвѣзѣтѣѣѣцѣи,
Съ пѣ те 'нпрозаскѣ фѣрка, рѣзѣвѣнѣрѣлор черѣѣцѣ.

Времѣа ѣатѣ съ сѣвѣртеаѣл, скоалѣте шѣ те трѣзѣѣце,
Грѣл сомн' дѣ депѣртеаѣл шѣ кѣ сѣмѣ ла вѣн
грѣвеще,

Дѣлѣгѣ вѣнѣ веѣл кѣѣ апроаѣе вѣзѣл пострѣ креатор,
Че де кѣѣѣт, рѣле фанте, ва фѣ грѣѣ рѣспѣлѣтѣтор.

*) Imitație din челе сѣпѣте дѣ сѣпѣтѣмѣла на-
тѣмѣлор мѣнѣтѣиторѣлѣлѣ пострѣ Ic. Xc.